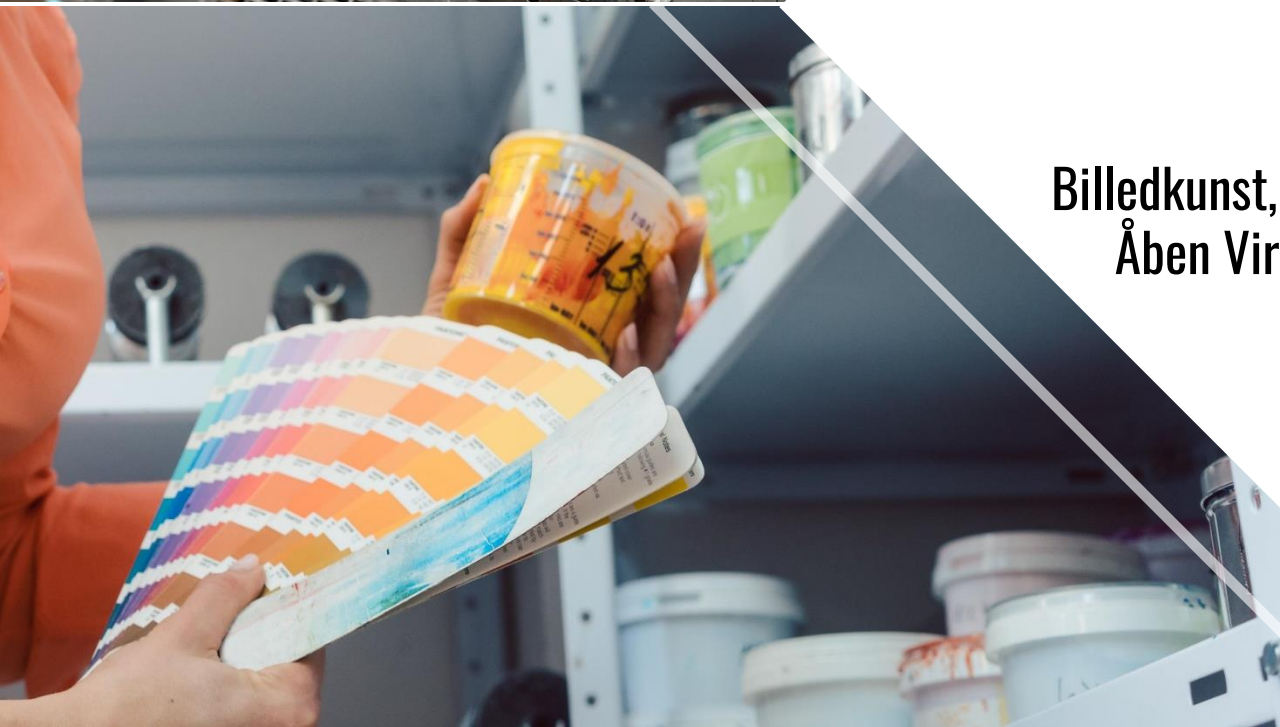

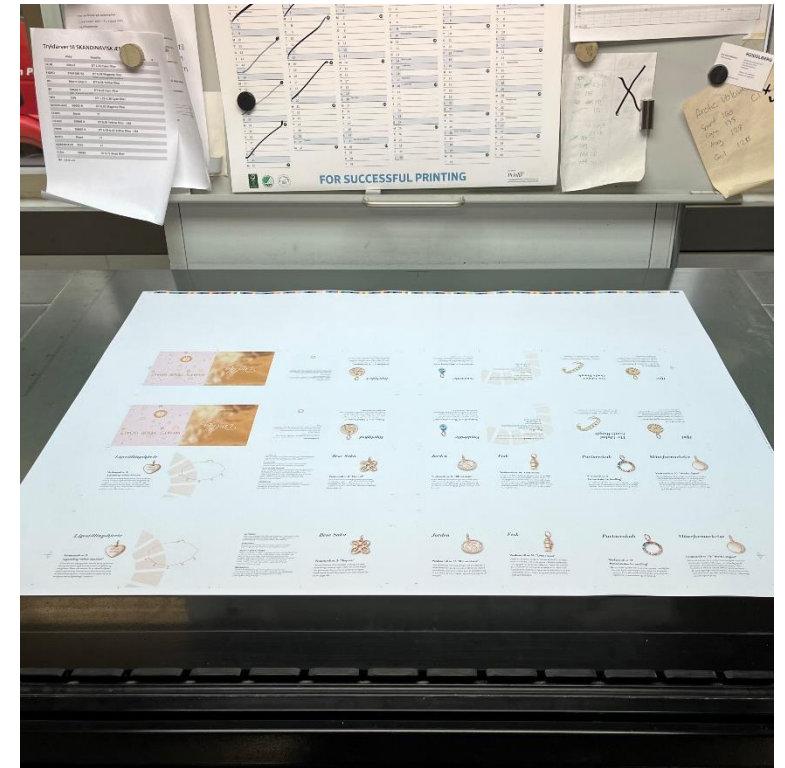
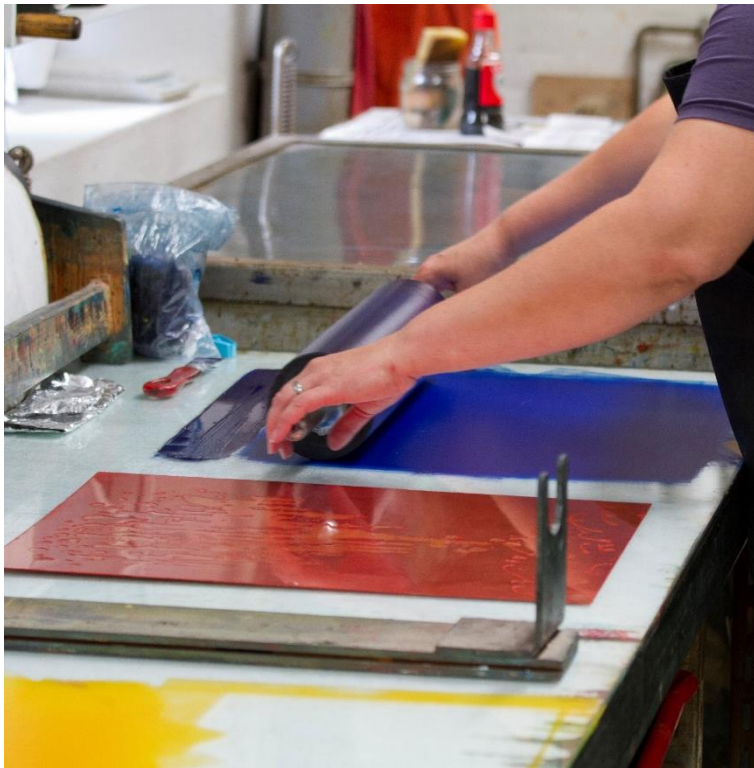
GRAFIK, DESIGN & TRYKKEMETODER

Billedkunst, 5.–7. klasse
Åben Virksomhed

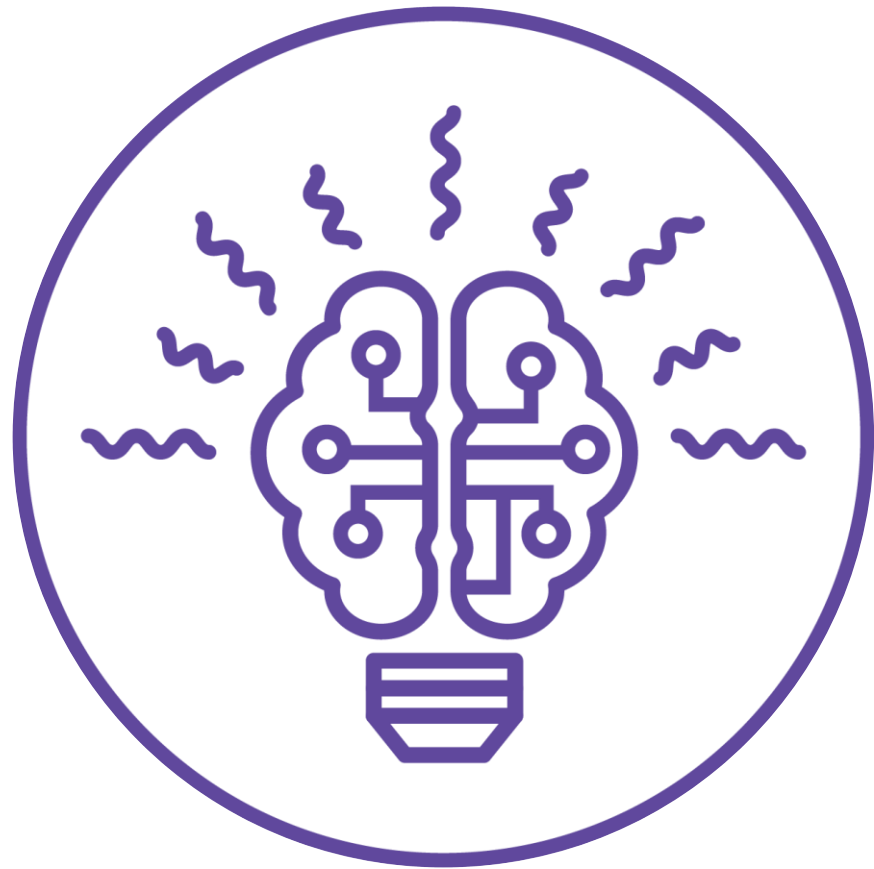

Oversigt over lektioner i forløbet

- Lektion 1, 2, 3 & 4: Introduktion til trykkemetoder og briktryk
- Virksomhedsbesøg
- Lektion 5, 6, 7 & 8: Linoleumstryk

Lektion 1, 2, 3 & 4: Introduktion til trykkemetoder og briktryk

Dybtryk

Koldnålsradering

Højtryk

Linoleumstryk

Plantryk

Offset-tryk

Billede 1

Billede 2

Billede 3

Briktryk af kunstneren Malene Landgreen

Spørgsmål til klassesamtale om Malene Landgreens briktryk

- Hvilke figurer er billederne bygget op af?
- Får man en fornemmelse af bevægelse eller stilstand i billederne?
- Hvilken rolle spiller farverne i billedet?
- *Billede 1*: Kig på det gennemgående lodrette rektangel. Hvilken farve har det i sig selv?
- *Billede 1 & 2*: Hvor mange nuancer af gul kan I finde? Hvad spiller ind på de forskellige nuancer?
- Kan I forklare, hvordan kunstneren har lavet billederne; er der brugt en særlig metode/fremgangsmåde?

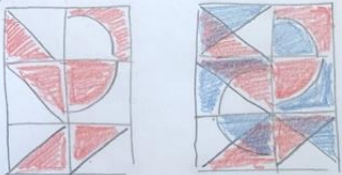

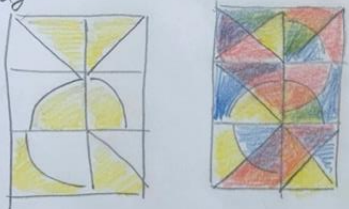
1. lag

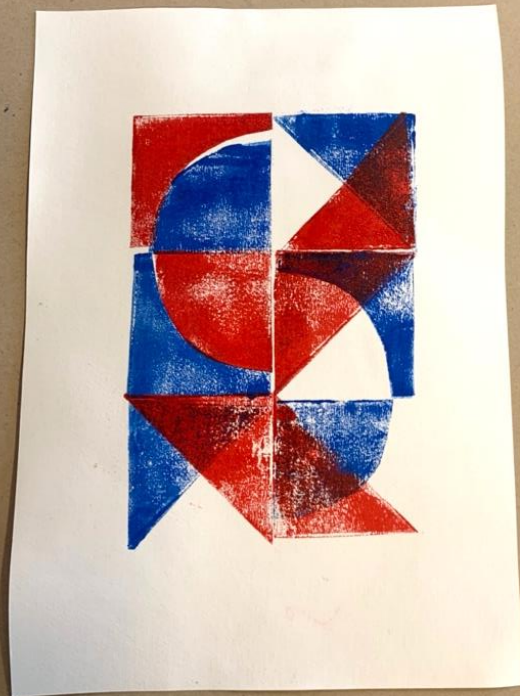
2. lag

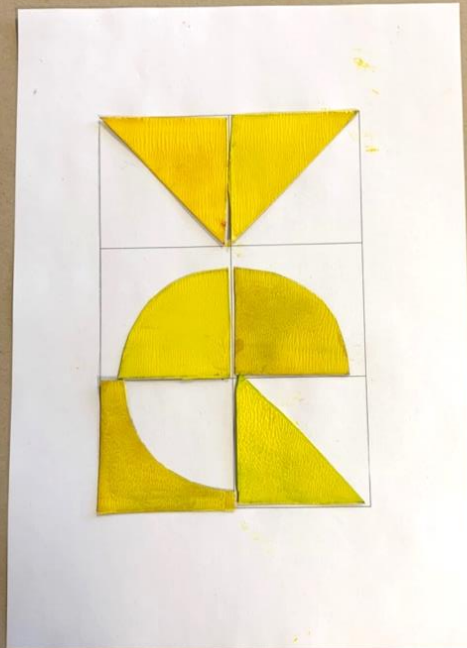
3. lag

Skitse, som viser de tre lag i trykkeprocessen

Første og andet lag, som er færdigtrykte

Tredje lag, hvor figurerne er blevet farvet med gul tryksvætte og placeret på grafiknettet

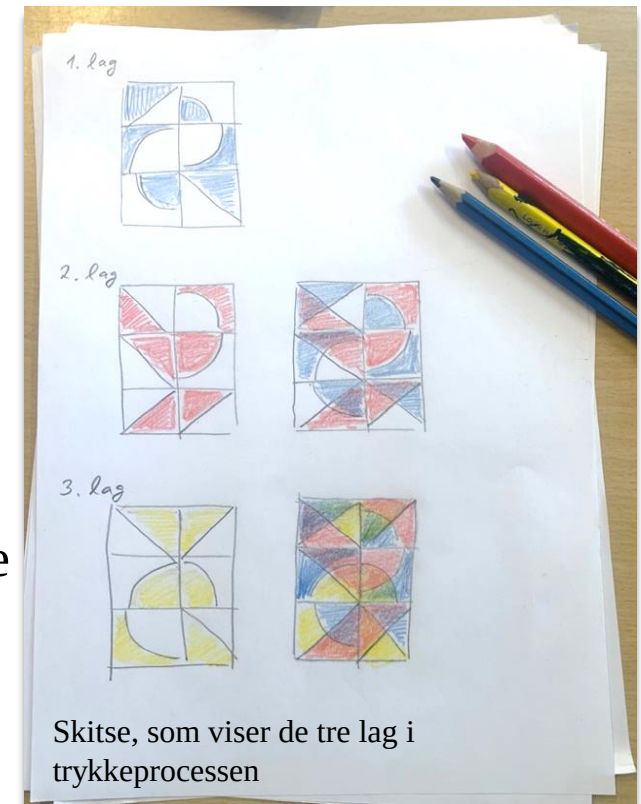

Her ses det færdige briktryk

Aktivitet: Lav dit eget briktryk

Lav en skitse til jeres briktryk

- 1) Arbejd sammen to og to.
- 2) Find et A4 papir, og tegn skitser af jeres briktryk i tre lag som vist på billedet. Tegn skitserne med en blyant, og farvelæg bagefter skitserne med farveblyanter eller oliekriddt.
- 3) I skal vælge tre forskellige farver til jeres figurer (undgå sort), da I skal trykke tre gange. Jeres tryk bliver lavet i tre lag med tre forskellige farver ligesom jeres skitser.
- 4) Husk, at der i jeres skitse skal være tre figurer i minimum to felter.

Materialer:

- A4 papir
- Blyanter
- Oliekriddt eller farveblyanter

Begynd at trykke jeres briktryk

- 1) Gå sammen med din makker.
- 2) Klip 18 brikker af jeres mælkekartoner på 6 cm x 6 cm (I kan få inspiration til størrelsen på brikkerne i *Elevark 1*).
- 3) I skal trykke tre gange med seks brikker pr. gang.
- 4) Klip brikkerne i samme figurer som jeres skitser.
- 5) Læg figurerne på *Elevark 1*, så de matcher jeres skitser.
- 6) Vælg de tre farver til tryksværten, som I også valgte, da I lavede jeres skitser (undgå sort).
- 7) Rul farven til jeres første lag ud på jeres figur (dette er også vist på billedet).

Her ses første lag, hvor farven er blevet rullet ud med blå tryksværte

Materialer:

- Jeres skitser
- *Elevark 1*: Grafiknet
- Mælkekartoner
- Saks
- Tryksværte i flere farver
- Glasplader
- Valser

... Begynd at trykke jeres briktryk – fortsat

- 8) Løft brikkerne forsigtigt, og placer dem på felterne i *Elevark 1*, som vist på billedet (brikkerne skal ligge som på jeres skitse).
- 9) Spray et akvarelpapir med vand.
- 10) Jeres tryk skal nu overføres til akvarelpapiret: Læg akvarelpapiret forsigtigt ned over jeres første lag farvede figurer på *Elevark 1*.
- 11) Rul en ren valse hen over bagsiden af jeres tryk.
- 12) I skal nu gentage processen med andet og tredje lag, hvor I bruger de andre to farver.

Materialer:

- *Elevark 1*: Grafiknet
- Jeres farvede figurer
- Vand
- Akvarelpapir
- Valser

Det færdige briktryk

Her er trykkets første to lag blevet trykt med akvarelpapir.

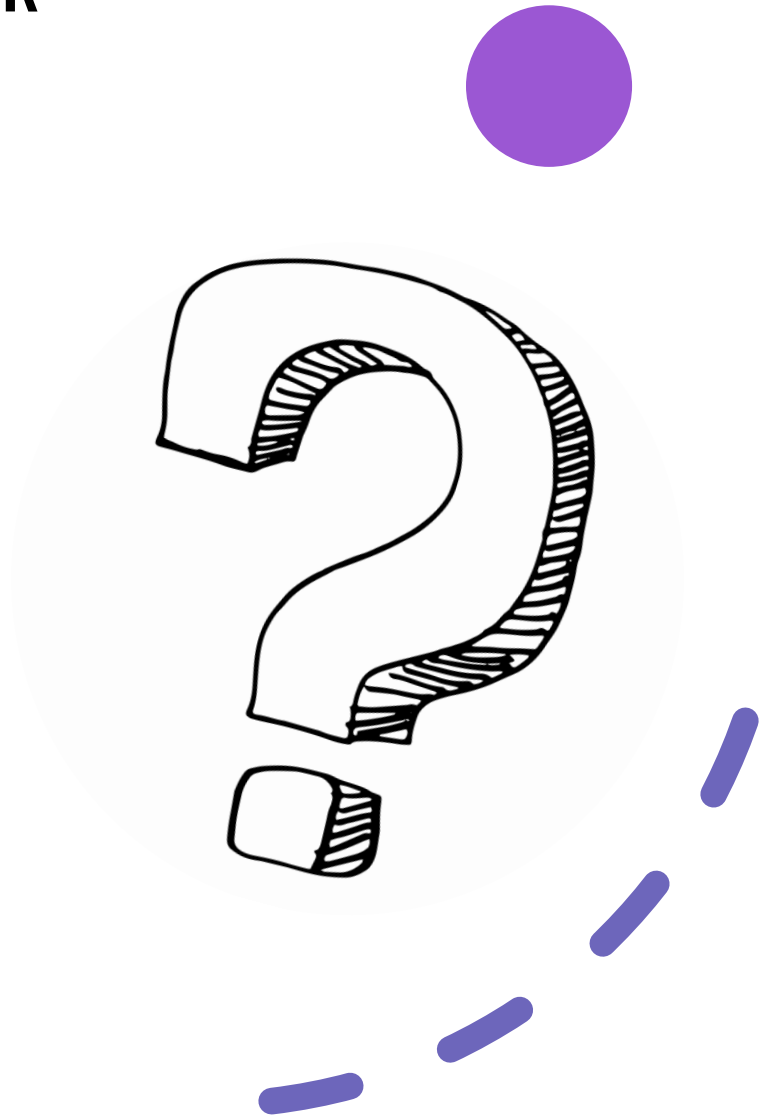

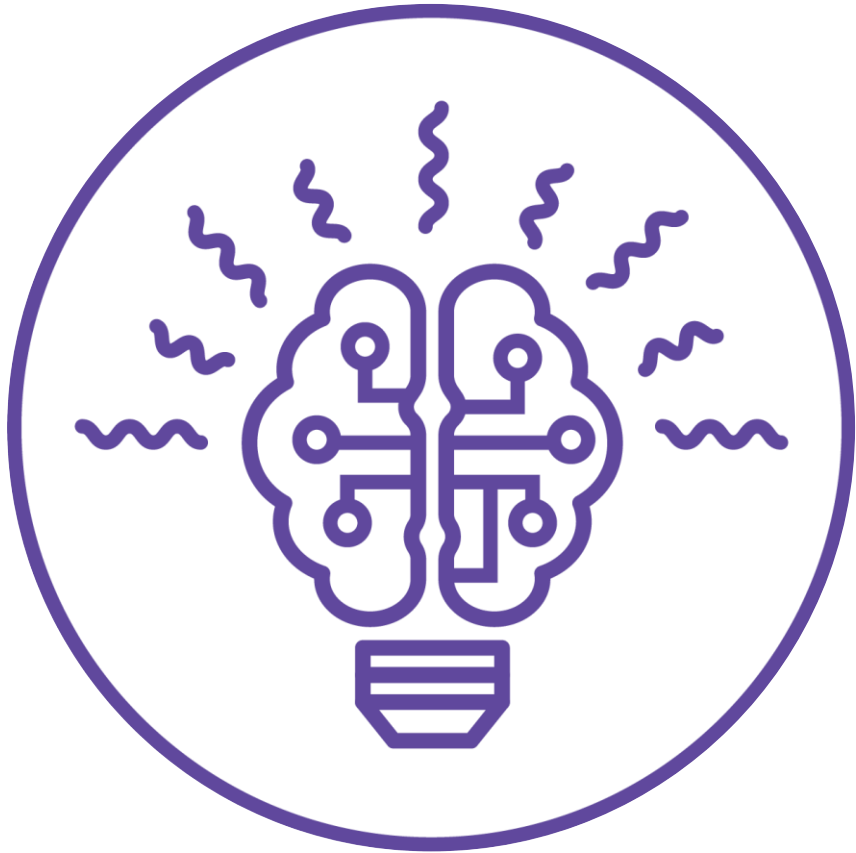
Her er det færdige resultat af briktrykket, hvor der er brugt blå, rød og gul tryksværte. Der skabes "nye" farver (grøn, violet og orange) i de felter, hvor der er overlap.

Afsluttende klassesamtale om jeres egne briktryk

- Hvad var sværest ved at lave briktryk?
- Hvordan løste I nogle af udfordringerne i processen?
- Hvad var vigtig at koncentrere sig om i processen?
- Hvad overraskede ved det færdige resultat?
- Hvordan reagerer farverne med hinanden?
- Hvad skal man vide om farverne, når man bruger dem oven på hinanden?
- Hvad ville I gøre, hvis I skulle lave mange tryk, som ligner hinanden?

Lektion 5, 6, 7 & 8: Linoleumstryk

Linoleumstryk af Tal R, Henry Heerup & Dea Trier Mørch

Spørgsmål til klassesamtale om billedeksempler på linoleumstryk

- Hvordan har kunstnerne i billederne opbygget motivet?
- Hvordan skaber kunstnerne mønster i billederne?
- *Billede 3*: Hvilken virkning har det, at fladerne fremstår klare i farverne?
- Prøv at forklar, hvordan kunstneren har lavet billederne, og om der er brugt en særlig metode/fremgangsmåde?

Aktivitet: Lav dit eget linoleumstryk

Lav en skitse til linoleumstryk

- 1) Arbejd sammen to og to.
- 2) Vælg et billede fra virksomhedens produktkatalog eller hjemmeside, og lav jeres egen fortolkning af det.
- 3) Tegn skitser med blyant af jeres billede på et papir, som vist på billede til højre (I skal lave flere skitser).
- 4) Jeres skitser skal ikke være meget detaljerede, men i stedet have fokus på helheden i jeres motiv.
- 5) Hold tegningen op mod en rude og tegn motivet op på bagsiden af papiret som vist på billede 1. (Hvis motivet er symmetrisk, er dette ikke nødvendigt at gøre).

Husk: Tegningen bliver spejlvendt, hvis den overføres direkte til linoleumspladen!

Materialer:

- Blyanter
- Papir

Overfør jeres motiver til linoleumspladen

- 1) Gå sammen med din makker.
- 2) Dæk den retvendte side af tegningen med kul som på billede 1.
- 3) Læg tegningen oven på linoleumspladen med kulsiden nedad.
- 4) Tegn oveni i motivet igen, så det overføres til linoleumspladen.
- 5) Tegn motivet op med en kuglepen eller tusch på linoleumspladen som vist på billede 2.
- 6) Anvend snitteredskaber i forskellige størrelser og former til at snitte jeres motiv frem i pladen som vist på billede 3.

Materialer:

- Blyanter
- Kuglepenne eller tuscher
- Kul
- Linoleumsplader
- U-jern og V-jern i forskellige størrelser

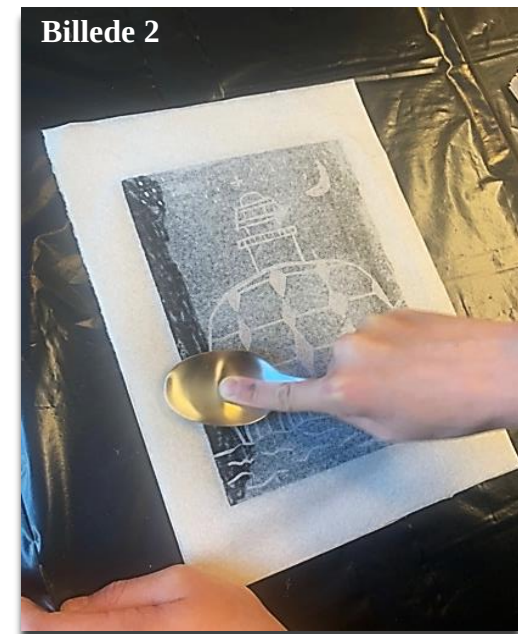

Fremgangsmåden for tryk

- 1) Rul sværten ud på en glasplade. Sværten skal fordele sig på valsen.
- 2) Læg linoleumspladen på en avis, og rul sværten over pladen som vist på billede 1.
- 3) Linoleumspladen løftes over på et rent papir.
- 4) Læg et A4 papir over linoleumspladen, hvor I ønsker trykket (papirets kanter og hjørner skal flugte med linoleumspladen).
- 5) Gnid forsigtigt motivet ind i papiret med en ske som vist på billede 2.
- 6) Løft papiret - trykket lægges over på et avis til tørre.
- 7) **Husk at bruge jeres tjekark løbende i trykprocessen!**

Materialer:

- Linoleumsplader
- Tryksværte
- Glasplader
- Valser
- A4 papir
- Aviser
- Tjekark til trykprocessen

Det færdige linoleumstryk

Her ses nogle færdige resultater af linoleumstrykket.

Afsluttende klassesamtale om jeres linoleumstryk

- Hvilke faser kan man inddele linoleumstrykket i?
- Er nogle af faserne vigtigere end andre?
- Hvilke muligheder er der for at ændre ved noget undervejs i processen, fx når man har lavet første prøvetryk?
- Oplevede I, at noget ikke gik som planlagt?
- Hvilke råd ville I give til en anden, som skal prøve linoleumstryk for første gang?

